

Силабус курсу МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Освітньо-професійна програма:
«Соціальна Педагогіка»
Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Кількість кредитів: 4.
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: вівторок 14.00-16.00, ауд. 232
Рік навчання: 1. Семестр: 1.
Мова викладання: українська
Форма навчання: денна/заочна

Викладач курсу	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності Олексюк Наталія Степанівна
Контактний телефон	+380662125355
E-mail	nataliya_oleksiuk@ukr.net
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС – 4 (120 год.).

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Моделювання соціально-педагогічних процесів» є: розглянути основні сучасні соціальні технології та принципи, види і можливості моделювання соціально-педагогічних процесів, розкрити їх зміст, основні закономірності їх формування та застосування; навчитися застосовувати одержані знання, сформовані уміння та навички на практиці.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Соціальний процес. Соціально-педагогічний процес. Моделі соціально-педагогічних процесів.	Вміти характеризувати соціальний процес. Розуміти сутність соціально-педагогічних процесів: зміст поняття, характерні ознаки, структура. Аналізувати сутність технології моделювання. Характеризувати моделі соціально-педагогічних процесів: динамічну, факторну, типологічну, технологічну.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Теорія моделювання. Характеристика об'єкта і предмета моделювання.	Аналізувати принципи моделювання. Характеризувати етапи побудови моделі соціально-педагогічного процесу. Розуміти сутність поняття «соціальний	Презентації, питання, вправи, тести

		об'єкт». Знати типи і специфіку соціальних об'єктів. Усвідомлювати співвідношення понять об'єкт і предмет в моделюванні соціально-педагогічних процесів. Характеризувати соціальні групи, спільноти, інститути як об'єкти соціально-педагогічного моделювання.	
2/2	Структура моделей соціально-педагогічних процесів.	Знати структуру моделей соціально-педагогічних процесів. Аналізувати основні елементи моделей соціально-педагогічних процесів і їхні властивості.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Інновації у сфері моделювання соціально-педагогічних процесів.	Знати основні поняття інноваційної діяльності. Класифікувати інновації у сфері моделювання соціально-педагогічних процесів. Характеризувати інтегровану соціальну службу як інноваційну модель надання соціальних (соціально-педагогічних) послуг населенню.	Презентації, питання, вправи, тести
2/4	Перспективи розвитку моделювання соціально-педагогічних процесів в Україні.	Аналізувати соціальні реформи як керовані соціальні інновації та результат моделювання соціально-педагогічних процесів. Характеризувати агента моделювання як сучасний метод вивчення соціально-педагогічних процесів.	Презентації, питання, вправи, тести
2/4	Загальнонаукові та спеціальні методи моделювання соціально-педагогічних процесів.	Аналізувати види методів моделювання соціально-педагогічних процесів. Характеризувати основні методи моделювання соціально-педагогічних процесів.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	Моделювання різних сфер життєдіяльності особистості.	Аналізувати моделі соціального захисту різних верств населення; моделі соціальної адаптації та ресоціалізації особистості; моделювання ринку праці та зайнятості населення. Характеризувати моделювання соціальних систем в екстремальних і кризових ситуаціях.	Презентації, питання, вправи, тести
2/4	Моделювання інноваційного освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу.	Усвідомлювати актуальність моделювання інноваційного освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу. Знати термінологічний апарат проблеми. Аналізувати наукові підходи до	Презентації, питання, вправи, тести

		моделювання інноваційного освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу.	
2/4	Моделювання соціально-педагогічної ситуації в сім'ї і шляхів її вирішення.	Характеризувати виховні ситуації як фрагмент процесу виховання. Розуміти процес моделювання виховної ситуації. Аналізувати специфічні умови моделювання у сфері соціально-педагогічної роботи з сім'єю.	Презентації, питання, вправи, тести,
2/4	Моделювання професійної підготовки фахівців.	Характеризувати проблеми моделювання професійної підготовки фахівців. Аналізувати види професійної діяльності та їх зв'язок із структурою навчальної діяльності. Розуміти сутність моделювання структурно-функціональних складових процесу професійної підготовки фахівця. Знати основні підходи до моделювання дидактичних складових процесу професійної підготовки фахівця.	Презентації, питання, вправи, тести

Формвання програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою. Володіння базовими навичками комунікації іноземною мовою. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
ЗК 2	Здатність усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій. Готовність до ведення дистанційної освітньої та консультативної діяльності, використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у викладацькій діяльності
ЗК 3	Здатність до прогнозування стратегії професійної діяльності; застосовувати знання та розуміння основних концепцій, теорій та фактів для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.
ЗК 6	Здатність використовувати доцільні технології, форми та методи соціально-педагогічної роботи у професійній діяльності; володіти знаннями щодо

	характеристики та класифікацій інноваційних технологій, форм та методів, які використовуються у професійній діяльності; добирати найбільш ефективні форми та методи роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію
ЗК 11	Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень, які їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, а також до осіб, які навчаються.
ФК 13	Здатність до координації зусиль різних організацій соціально-педагогічної сфери щодо вирішення соціальних проблем і завдань в інтересах соціального захисту представників груп ризику.
ФК 14	Володіння навичками диференціації соціально-педагогічної роботи з клієнтами із врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик; організація і проведення заходів із профілактики соціально-педагогічних проблем, котрі порушують або гальмують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому.
ФК 15	Здатність до використання професійно профільних знань в галузі соціології, психології, педагогіки, права, менеджменту, інших наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних процесів і явищ у контексті соціального захисту населення, формування, відновлення або розвитку життєвих ресурсів і благополуччя клієнтів.
ФК 16	Посередництво між клієнтами та структурами, що надають послуги, з метою максимізації соціально-педагогічних ресурсів відповідно до потреб та інтересів споживачів послуг.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Демонструвати лінгвістичні, психологічні, педагогічні, інформаційно-комунікаційні знання з професії у процесі викладання соціально-педагогічних дисциплін, організації та проведенні соціально-педагогічного дослідження, впровадження неформальної освіти.
ПРН 2	Володіти знаннями щодо структури та динаміки розвитку інноваційних процесів, умов їх ефективності; розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності; визначати переваги, можливості окремих технологій стосовно завдань соціально-педагогічної діяльності з дітьми, учнівською молоддю та їхніми сім'ями.
ПРН 3	Здійснювати аналіз соціально-педагогічної діяльності на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання; визначати пріоритетні проблеми в соціально-педагогічній практиці, здійснювати соціально-педагогічну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах.
ПРН 6	Комплексно застосовувати знання з теорії і практики соціально-педагогічної діяльності, прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень.

Рекомендовані джерела

Базові

1. Васильєв В. В. Моделі стилів управлінської діяльності в закладах системи соціального захисту / В. В. Васильєв // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: зб. наук. пр. К., 2008. № 23, вип. 2. С. 105–109.
2. Докучаєва В. В. Теоретико-методологічні засади проектування інноваційних педагогічних систем: дис. ... доктора пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Вікторія Вікторівна Докучаєва. Х., 2008. 412 с.
3. Левшин М. М. Інноваційні грані педагогічного моделювання / М. М. Левшин // Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технологія. 2009. С. 70–74.
4. Люшин М. О. Педагогічне моделювання у контексті професійної компетентності / М. О. Люшин // Управління школою. 2012. № 13/15. С. 30–33.
5. Ляшенко І. М. Моделювання економічних, екологічних і соціальних процесів : навчальний посібник / І. М. Ляшенко, М. В. Коробова, І. А. Горіцина. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 320 с. Режим доступу : http://i-soc.com.ua/school/Panitto_model.pdf
6. Oleksiuk N. Assessment of the effectiveness of strategic personnel management of the company. / Myroslav Kryshchanovych, Svitlana Kapitanets, Svitlana Filina, Nataliya Oleksiuk, Oksana Prodius / Academy of Strategic Management Journal (ASMJ). 2019. Volume 18, Special Issue1. P. 1-6. URL:<https://www.abacademies.org/journals/academy-of-strategic-management-journal-inpress.html>.
7. Oleksiuk N. The Development of the Masters' Professional Competence by Means of the Information and Communication Technologies. / Moldabek Kulakhmet, Alfira Hajrullina, Miroslav Tvrdon, Oksana Protas / International Journal of Higher Education Vol. 10, No. 1, 2021. P. 226-239. URL: <https://doi.org/10.5430/ijhe.v10n1p226>
8. Соціальне планування у місцевих громадах: теорія і практика : метод. реком. / за заг. ред. О. В. Безпалько. – К. : Видавничий дім «Калита», 2008. 134 с.
9. Тюптя Л. Т. Проектування в соціальній роботі / Л. Т. Тюптя, Д. О. Пузіков // Наук. зап. НаУКМА. Сер. Пед., психол. науки та соц. робота. 2005. Т. 47. С. 84–88.
10. Харбатович С. В. Теоретичні аспекти моделювання як методу наукового дослідження / С. В. Харбатович // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. 2012. Вип. 96. С. 184–188.

Додаткова

1. Андрущенко В. П. Соціальна робота: короткий енциклопедичний словник / Андрущенко В. П., Бех В. П., Мигович І. І. К.: Інститут вищої освіти АПН. К.: ДЦССМ, 2002. 536 с.
2. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник: За ред проф. С.О.Сисоевої. К.:НПУ імені М.П.Драгоманова,2008. 188с.
3. Все про соціальну роботу : навч. енциклопед. словник–довідник / за наук. ред. В. М. Пічі ; уклад. : Гайдук Н. М., Клос Л. Є., Бік О. Я. [та ін.]. Львів : Новий Світ–2000, 2012. 616 с.

4. Вступ до соціальної роботи: навч. посіб. / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. К.: Академвидав, 2005. 304 с.
5. Зверева І. Д. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
6. Карпенко О. Г. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах університетської освіти: дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук, спец. : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». К., 2008. 546 с.
7. Поліщук В. А. Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти: монографія. Тернопіль : ТНПУ, 2006. 424 с.
8. Сабат Н. В. Теорії та методи соціальної роботи : метод. реком. / Н. В. Сабат. – Івано-Франківськ : Вид. І. Я. Третяк, 2008. – 104 с.
9. Соціальна педагогіка: підручник. За ред. проф. А.Й. Капської. 5-те вид. виправ. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
10. Соціальна педагогіка: навчальний посібник. За ред. О.В. Беспалько. К.: Академвидав, 2013. 312 с.

Політика оцінювання

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.

Політика щодо термінів та перескладання завдань: завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усне обговорення, розгляд питань, завдання	80
Залік – тести	20

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	85-89	
C	75-84	
D	65-74	
E	60-64	
FX	35-59	не зараховано з можливістю повторного складання

F	1-34	не зараховано з обов'язковим повторним курсом
---	------	---